

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.

Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. FRANCISZ LAJOS.

Társszerkesztő:

Dr. KASZALA JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 13. sz.

Hirdetések árai: Egy három hasábos petit sor ára 16 fill. Többszöri közlésnél árkedvezmény. ...

Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fillér

A patronage-szövetség.

Nyitra, május 11.

Nagy horderejű szociális eszmének a térfoglalását és győzelmét jelenti az államnak az a gondoskodása, a mellyel a társadalom segítségét a patronage-tevékenység különböző ágainál igénybe veszi.

Az állami mindenhatóság elve, a mely a XIX. században Európaszerte uralkodott, a jelen század elején engedett ridegségéből s az államhatalom képviselői be kezdik látni, hogy az állam mellett a társadalom is olyan tényező, a mellyel nem csak számolni kell, hanem a melynek segítő kezét az államhatalom, különösen ott, a hol erkölcsi kihatású feladatokról van szó, nem nélkülözheti.

Minden abszolutizmus rossz, az állami épp úgy, mint a társadalmi, mert egyoldalú törekvésekre és sok jogos érdekeknek az elhanyagolására vezet. A fejlődés helyes irányát ott találhatjuk meg, a hol a jogterületek és a munkakörök szabatosan ki vannak jelölve és egymás mellett helyezkednek el. Vannak az államnak, vannak a társadalomnak is nagy feladatai s az igazi államférfiúi és a szociális böleség abban nyilvánul meg, hogy

az állam és a társadalom egymást támogatva töreksenek előmozdítani a közjólétet, bár mindenik más munkakörben.

Az állami mindenhatóság elve és épp úgy a plebéjus társadalom állam-bontó célzatai, remélhetőleg hosszú időre letűntek az élet szemhatáráról s ha itt-ott még kísértének is, bizonyos, hogy követőiknek a száma időről-időre apad. A leghiggadtabb politikusok és sociologusok manap egyet értenek abban, hogy az államnak és a társadalomnak kapóltve kell haladnia az emberiség nagy céljai, az emberszeretet, műveltség és erkölcsi nemesség magas fokai felé.

Ebből a meggyőződésből született meg nálunk az állam és a társadalom szövetségének gondolata, olyan elhagyatott felkarolására, a kiket az állam kellőképen gondozni nem képes s a kiket sem az állam sem a társadalom elveszteni nem akar.

A patronage-tevékenység az állam és a társadalom részéről ezidő szerint három irányban indult meg. Pártfogoltjainak tekinti ez a tevékenység az állami gyermekmenhelyekről kikerült elhagyottakat, továbbá a fiatalkorú bűnösöket és végre a rabokat, a

kik magok is, meg családjaik is gondozásra, segítségre szorulnak. Mind a három téren igen fontos missió vár az állam- és társadalomra, de nem tagadhatjuk, hogy a mindakét segítő tényezőnek nagy nehézségekkel is kell megküzdenie.

Ezen nehézségek között első helyen kell említenünk a megfelelő környezet megválasztását a pártfogoltak számára. Kikerül az állami gyermekmenhelyről a 15 éves pártfogolt s most gondoskodni kell számára olyan helyről, a hol az erkölcsi züllés veszélye nélkül tovább tanulhatja a mesterségét, folytathatja foglalkozását, melyet neki már a gyermekmenhelyen életpályául jelöltek ki. Az állam eddig megtette kötelességét az elhagyott gyermekkel szemben, a kit most már a társadalomnak kell tovább gondoznia. Ez a feladat nem nehéz addig, a míg csak néhány száz az elhelyezendő gyermekek száma. De ha sok ezerre megy fel ez a szám, akkor már igen nagy gondot okoz ennek a sok fiatal existenciának az elhelyezése.

Pedig sok ezer pártfogoltnak a gondozásáról van itt szó. Az állami gyermekmenhelyeken 1903. óta 55 ezer gyermek nyert elhelyezést, ezekből

„A NYITRAMEGYEI SZEMLE“ TÁRCÁJA.

A sólyomvári irodalom története.

Írta: **Csapkay Sándor.**

(Folyt.)

IV. A béke jegyében.

Káldor Jenő váratlan hazaérkezése új és elhatározó fordulatot jelent a sólyomvári közéletben és irodalomban. Bár sorsa még nem volt biztos, s csak ideiglenes szabadságát élvezte, visszatérte után egész zavartalanul foglalhatta el a társadalomban előbbi helyét.

Pöre tárgyalásáig szabadon élhetett s ez az idő untig elég volt neki arra, hogy tovább tisztogassa a közéletet s új életre keltse a Korbácsot, melynek torkán akadt a szó az ő elfogatásával. Összeszedte a szerkesztélt munkatársakat s szabadulása ötödik napján újból megjelent a Korbács, régi, fényes öltözetében, mely csak annyiból volt új, hogy a szépirodalmi rovat elveszett belőle s helyét „Különfélék“ címeű részint orvosi tanácsok foglalták el, részint magvas utasítások a poloskák ellen való védekezéshez. A kiadóhivatal is a régi volt, csak Lipschitz hiányzott belőle. Ő addigra már számolt a reális élet követelményeivel s

pálinka mérést nyitott a vásártéren a barátosi lókupecsek számára, akik mint hirhedt zseb-metszők a vásárok idején hatalmas orgiákat csapnak a környékbeli gazdákkal, könnyelműen verik el a könnyen szerzett pénzt s biztos alapjai egy szerény kis keresma megélhetésének. Jól is ment az üzlet s kevés író van a világon, aki annyit szerzett volna a tollával, mint Lipschitz a pálinkával.

Csakhogy a Korbács kissé megváltoztatta a hangját: szelidebb lett. A Puska is szűken hozta a Káldor-ügyet, melyről mélységesen hallgatott az egész város s nem lehetett semmi bizonyosat tudni. Hire járt azonban, hogy a balul kiűtött üzletnél elsősorban Érvölgyi magánzó van érdekelve s hogy Káldor személye után a kellemetlen érdeklődés ott kezdődött, mikor a milliomos az előmutatott váltón lévő aláírását hamisnak nyilvánította. Terka szakácsné elboesátása óta pedig nem volt titok a diszkrétebb társaságok előtt, hogy Káldor letartóztatása óta napirenden voltak a családi perpatvarok a házastársak között s mindenki látta, hogy a „férjemuram“ már alighanem fel van világosítva s többé nem az a szótlan áldozat, aki valaha volt.

Naponta komor és hallgatag együttesben

lehetett őket látni a sétatéren, amint a mosoly futó árnya nélkül vonulnak el az ismerősök tömege előtt, sokszor kisírt szemmel az aszszony, s mindig némán, felkunkorodott bajusszal, katonás léptekkel a férj. Valóságos esoda történt: az egykori pupueshős, akinek ügyefogyottságát mosolyogva nézték az ablakokból az iskolásleánykák, hirtelen megemeberte magát, a boltosok tudomásul kapták, hogy Érvölgyi csak azokat a rendeléseket egyenlíti ki, amelyeket aláírt s többnyire együtt végezték bevásárlásaikat. A lányos mamák egyhangulag megállapították, hogy Érvölgyinek igaza van, mert önagysága, akinek még a kelen-gyét is a nagynénje vette, sokkal jobb üzletet csinált ezzel a 60 éves, cukorbajos emberrel, semhogy meg nem becsülhetné férjét és egészségesen ropogó ezreseit. Hiszen ő járt utána, pedig nagyon jól tudta, hogy a férfi beteg és öreg.

A társadalom külsőségei közé tartozott még, hogy Sámson Béla testi-lelki jóbarátja lett Érvölgyinek s e barátság a legmelegebb figyelem és szeretet jelét viselte magán. Hold Ivánnak kellett kiizzadni a dieséreteket, valahányszor a szerkesztő barátja a városházán felszóltat s megírni a rigmusokat, ha valami

20—30 ezer tért már vissza a társadalomba s az évenként visszatérők száma is több ezerre rug. Ezekhez hozzá kell vennünk a fiatalok bűnösökét, a kiknek a száma évenként 10 ezer körül forog, azután a kiszabadult rabokat és a fogva tartott rabok családtagjai közül azokat, a kik csak a jótékonyág támogatásával juthatnak kenyérkeresethez.

A pártfogoltaknak ilyen tömege mellett a társadalom patronage-tevékenysége zátonyra jut annál az egy kérdésnél, hogy ez a sok, védelemre szoruló egyén, hol helyeztessék el az erkölcsi elzúllás veszélye nélkül? Tudjuk, minők manap főképp a nagyobb városok iparos műhelyei, minők a gyártelepek és más kenyérkereseti, szolgálati viszonyok igen széles rétegekben. Mi jót lát és hall a társadalom pártfogoltja a legtöbb ipar- és gyártelepen és a kenyérkereseti pályák legtöbb viszonyában?

Azért a társadalom nagy részben tehetetlen a pártfogoltak elhelyezésének súlyos problémájával szemben. Éppen e körülménynél fogva az államnak többet kell tennie a pártfogoltak érdekében, mint a mennyit eddig tett és tenni szándékozik. Meg kell teremtenie az elhelyezés erkölcsi lehetőségének feltételeit, olyan intézményeket kell létesítenie, a melyekben a pártfogoltak nem csak kiképzést és kenyérkeresetet, hanem megfelelő erkölcsi környezetet is találhatnak.

Ilyen intézmények a munkaműhelyek, az alsóbb fokú ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági iskolák s az ezekkel kapcsolatos internátusok, a melyeknél a felügyelet és vezetés intézésében a társadalom is tevékeny részt vehetne.

Ha az ország minden vidékén lesz egy-egy munkaműhely vagy

más olyan intézmény, a mely a pártfogoltak elhelyezését célozza, akkor a patronage-szövetség biztosíthatja a pártfogoltak védelmét az élet azon percéig, a melyben ők már mint kész kenyérkeresők lépnek be a különböző hivatások csarnokába.

A társadalom mindig abban a helyzetben van és lesz is, hogy a saját erejével és munkájával sok pártfogoltat a jövőjét biztosíthatja, de ha a védelemre szorulóknak közül nem csak néhány szárról, hanem azoknak egész tömegéről akarunk gondoskodni, nem mulasztthatjuk el a pártfogoltak elhelyezésére szolgáló intézmények megalkotását.

A katonai készenlét — tovább tart. A külpolitikai bonyodalmak fordulatai között nyolc hónap óta halljuk azt az egy biztos hírt, hogy a katonai készenlét tovább tart.

A háború veszedelmének árnya alatt északon és délen katonai készenlétbe sorakoztattak két hadtestet. Azóta a háborús veszedelem elmúlt, de a készenlétet nem szüntették meg. Kell a katona — úgy mondják — a helyzet bizonytalansága miatt, kell Albániának tervezett megszállása és száz más ok miatt. Nyolc-száz millióba került eddig ez a hadi felkészültség, nem számítva azt a ki tudja hány száz milliónyi gazdasági kárt, a melyet ez a nyomasztó állapot a monarchia mindkét államának, de különösen Magyarországnak okozott.

Csak az összes viszonyokba beavatott diplomaták mondhatnák meg, hogy ennek a külpolitikai feszültségnek az okát mennyiben kell egyes irányadó körök területhódítási aspirációiban és külügyi kormányunk hibás számításában keresnünk. Nincs kizárva azonban az sem, hogy egész helyzetünk egy olyan külpolitikai kényszernek a következménye, a melyet magunktól elhárítani nem állott hatalmunkban. A külpolitikai helyzetek teljes megértése rendszeresen csak a későbbi események folyamán válik lehetségessé.

De ha már nyögünk és tovább is kell nyögünk a viszonyoknak ilyen súlyos nyomása alatt, egy téren mégis könnyebbüléssel kellett volna gondoskodnia a kormánynak.

A behívott és csapataiknál időző tartalé-

kosok családjairól nyolc hosszú hónapon át nem történt gondoskodás. Kenyérkereső család- apák, elaggott, munkaképtelen szülőket istápoló fiúk szenvedések és nélkülözések között viselik a katonai szolgálat terheit, de talán többet szenvednek a nélkülözések miatt otthon levő családjaik.

A katonaságot a haza védelmére adja az ország, rengeteg áldozatok árán. Odaadjuk a férfi lakosság színe-javát, leghasználhatóbb részét, de ez a része a nemzetnek még sem drágább, még sem értékesebb, mint azok a családok, a melyeket a katona sorsba jutott emberek otthon hátrahagytak. Ezek a családok mindmennyi tenyésztészekéi annak az elemnek, a melyből a haza újabb katonákat és újabb munkáskezeket kap.

Nem róvható meg eléggé a kormánynak az a vétkes mulasztása, a melyet a tartalékos családjaiknak segélyezése körül elkövetett. Ezen családok nyilvántartásának és segélyezésének katonai pontossággal és gyorsasággal kellett volna megtörténnie.

Elgondolhatjuk, hogy ha tényleg háborúba keverednék a monarchia, minő mérhetetlen nyomor ütne tanyát az országban, ha a kormány még a háborús előkészületek idején sem tud vagy akar a fentartójukat nélkülöző családok inségén segíteni. Katonai célokra van nálunk pénz mindig bőven, a polgári elem támogatására nincs, mintha bizony az az egész áldozatkészség, melylyel a katonaságot és a katonai intézményeket fentartjuk, végső eredményben nem a polgárság védelmét és fennmaradását célozná.

Ha már tehát változhatatlan lemondással kell fogadnunk a kormány jelentését, hogy a katonai készenlét tovább tart, legalább ne legyünk kénytelenek hírt hallani a tartalékosok családjainak nélkülözéseiről, mert ez már csakugyan nem tarthat tovább.

Lélekben és igazságban.

Pünkösdi gondolatok.

Érsokujvár, május 8.

A ki szellemi táplálékát nem csupán a regények s azokhoz hasonló termékekből veszi, hanem tisztultabb érzéstől és nemesebb vágytól serkentve, komolyabb olvasmányokban is keresi örömét, az szívesen veszi kezébe az *Életkönyvét*, a Bibliát.

Telve van ez a szent könyv olyan kérdésekkel, a melyek minden helyesen érző,

hogy a költő volt minden bajának oka, s amennyire érezte Érvölgyi elhidegülését, azon mértékben nőtt kebelében a gyűlölet a költő ellen. Tenni azonban nem igen tehetett ellene. Az állandó becsületbíró, mely a Vakares-Többsínes ügyben oly méltányos álláspontot helyezkedett, s melyet saját ügyében döntésre kért fel, szótöbbséggel kimondta, hogy Hold Iván párbajra nem kényszeríthető, annál is inkább, mert ő a sértett fél s így teljesen rajta áll, hogy megvív-e vagy nem? A határozat kellemetlenül érintette Kaldort, mert e vélemény az Érvölgyi véleménye volt s csak Vakares Barna erélyes ellenvetésének tudható be, hogy nem fogadták el egyhangúlag.

Ugyanaz nap, melyen a becsületbíró esendre intette Kaldort, nagy meglepetés érte a költőt. Lakása asztalán találta a Korbács legújabb számát, rajta egy finom kivitelű esontszelencét, melynek belső, bársonyos párnáskáján egy arany író toll díszlett. Semmi irás nem jelezte, ki küldte, ki hozta, mikor hozták s nem is tudta meg azt a költő soha. De a városban tudták, kinek van manapság pénze az ilyen ajándékokra s Érvölgyinek sem mondta hiába Sámson, hogy a lapban Hold Iván zengi az ő diésőségét.

Alig hogy mindezek történtek, nagy sürgős-forgás támadt a sólyomvári közéletben. A Malomszeghy-család egyik érdemes tagja, aki fiatalabb korában sokat fordult meg a közélet színpadján, orvosi tanácsra hosszabb délvidéki tartózkodásra készült s végleg vissza akart vonulni a politikától. Lemondó szándéka már hetekkel a lemondás előtt köz tudomású volt s a pártok erősen szenvedtek a küzdelemhez. Sűrűn lehetett látni a kerületben mindkét párt kitünőségeit, programbeszédektől, kortesnótáktól volt hangos a város s a helyi elnökök garmadával kapták a pesti párthívektől a leveleket, melyek a viszonyok felől tudakozódtak azzal a záradékkal, hogy ha más jelölt nem akad, ők hajlandók fellépni.

A politika irányítói azonban, úgy látszik, késtek a döntéssel s az egész vonalon a legnagyobb tájékozatlanság uralkodott. Kaldor lapja egyelőre a várakozás álláspontjára helyezkedett, míg a Puskának — megfoghatatlan okokból — csak az volt egyedüli óhaja, hogy helyi ember legyen a leendő honatya. De akinek nincs szerenésje egyebekben, van neki a politikában s Kaldornak a véletlenség szeszélye folytán megadatott látnia előbb az egyik, azután a másik pártelnököt

ünnepi alkalom adódott. Kezdetben nem szívesen tette, de Sámson addig diéserte előtte a derék embert és önzetlen barátot, míg ő is esendes társul szegődött.

Annál jobban esodálkozott a váratlan és előtte teljességgel megmagyarázhatatlan fordulaton Kaldor. Érvölgyi nagyon rideg és tartózkodó volt vele szemben s ügyvédjével a bűnyűgyet illetőleg semmi tárgyalásokba nem kívánt becsátkozni. Mikor pedig Kaldor első alkalommal ihletgyűjtés céljából az ablakba állt, rémülve látta, hogy egy méteres pipaszár nyúlik ki az ablakon, azután egy piros házi-sipka jelenik meg, végül maga a szörnyű valóság: Érvölgyi könyököl ki az ablakon s nagyokat ásítva bámul ki a esendes utéára. Hiába forgatta a tükröt, amott a másik tükrő felett ugyan rá, de abban nem volt köszönet. Mikor pedig levélben találkat kért, egy éltes cigányasszony kopogtatott be hozzá Érvölgyi megbízásából s óeska ruhákat kért az unokái részére.

Ilykép a Korbács támasz nélkül állott a közélet porondján s Kaldornak ráadásul nap-nap után kellett szemlélni Hold Ivánt, amint elsieltett ablakai alatt a szerkesztőségbe, felöltöje felgyűrt gallérjával védve magát a júniusi meleg nap sugarai ellen. Átlátta,

emberileg gondolkozó lélekben megújulnak, és a mely kérdésekre ez a könyv mindenkor kielégítő, boldogító feleletet ad.

Azt hiszem tehát, hogy ismeretes az evangéliumnak az a fejezete, melyben Krisztus a samariabeli asszonnyal beszélgetve ezt mondja: „Az Isten lélek, és a kik őt imádják, szükséges, hogy lélekben és igazságban imádják.”

Ezeknek a szavaknak mélyes értelemében nem csak a szegény samariabeli asszonynak adott a Megváltó témát a gondolkodásra, hanem évezredek át mindaddig, míg ember él a földön, oly problémát tűzött az élet egére, melyet megfejteni és megérteni csak az Istenéhez gyermekszívvvel közeledő hívő lélek tud.

Lélekben és igazságban! Szeretném ezeket a szavakat kivésve, felírva látni szentegyházakon, iskolákon, törvénytermekben, és tanásházakon, fényes paloták cífra díszletei között és alacsony kunyhók roskadozó házfalán.

Mennyivel kevesebb volna a földön a nyomor, a bűn, fájdalom és kétségbeesés, ha legalább a jobbak rolytatnának olyan életet, a melyben az egyesnek Istenéhez, önmagához és embertársaihoz való viszonyában megvalósulást nyerne az ige: Lélekben és igazságban.

Emberről való viszony. Ah hiszen ez nem más mint érintkezés az emberekkel.

És nemde, ez egészen modern tárgy? Mert ki az, ki az emberekkel való érintkezésében ne kívánna legjobb tehetségeit, ismereteit, esetleg szeretetreméltó tulajdonait hathatósan érvényesíteni?

És ez a törekvés milyen természetes, éppen olyan helyes is. Könyveket írtak, és pedig szép számmal, melyekben a társadalmi szabályok és a jó modor az élet különböző viszonyainak közepette magyaráztatnak.

És mégis légió azok száma, kik az etikette törvényei, a finom társalgás titkai és a magaviselet varázsszerű eleganciája után epekedve, illetékes és illetéktelen helyen és formában tudakozódnak.

Fővárosias külső, társadalmi rutin, finom modor mik ezek? Csupa külszín, melynek hódol, s melyet bámulva dicsőít a modern világ.

Mert számtalanszor mennyi lelki nyomort fed a fővárosias, irigyelt külső! A társadalmi rutin mennyi álműveltség, sivár szívtelenség ildomos takarója, és a finom modor leple alatt hogyan burjánzik az irigység, gyűlölet s más efféle rút indulatok.

besurranni Érvölgyi portáján s órákat tölteni a zárt falak mögött. Ez a tapasztalat megérlelte benne azt a rendületlen nézetet, melynek kifejezést is adott lapjában, hogy a Korbács korántsem „egyoldalú pártok elfogult orgániuma”, hanem a tiszta igazság szószólója s hogy minden tisztességes programot támogat, mert ő igenis meghallgatja mindenkinek az érveit, ő nem elfogult, vele lehet beszélni.

Röviddel azután a hegyipárt, mely nevét onnan vette, hogy vezérbizottsága a hegyi szőlők birtokosaiból került ki, összegyűlt a Hektor-kávéház nagytermében s általános örömradiál közt képviselőnek jelölte Érvölgyi Ottót. Az a tény, hogy a Puska közvetlenül a gyűlés berekesztése után, külön kihordókkal küldte szét a jelölő gyűlés lefolyását, az összes beszédek, sőt már a vacsora felköszöntőket is tartalmazó rendkívüli számot, eléggé bizonyította Káldornak, hogy Puskáéknál pénz áll a házhoz, mert a Puska lesz hivatva képviselni Érvölgyi elveit s önzetlenül harcolni igazáért.

E naptól fogva Káldor lelkét egyre fokozódó erővel dúlták a benső viharok. Előfizetői napról-napra fogytak s közönyüket a legfrissebb botrány sem volt képes felvillanyozni.

De ki törődne azzal?

A bálvány megmarad bálványnak és imádói mindig akadnak.

Az egyedüli helyes és jó modor, reményem, nemesak az én, de mások véleménye szerint is az, mely a jól nevelt, nemesen érző, gondolkodó és cselekvő *belső embernek* egyszerű, közvetlen és igaz kifejezője.

Szóval, a mint hogy az Isten lélekben és igazságban imádandó, úgy embertársainkhoz való viszonyunknak lényege is ugyanaz.

Csak hogy mindennek megértéséhez nem elég ám még a műveltség vagy a zsenialitás, hanem kell, hogy a szívben lakozzék: a *hit, remény és szeretet*.

Özv. Kertessy Palkovich Imréné,
Gaal Gabriella.

Ujdonságok.

Személyi hír. Gróf Batthyány Vilmos dr. megyéspüspök úr f. hó 7-én Budapestről, a hol testvérbátyjának gróf Batthyány Tivadarnak leányát Batthyány Dundy grófnőt Esterházy Mihály gróffal megeskette, visszaérkezett székhelyére Nyitrára. A püspök úr pünkösdi hétfőjén Nyitrán az alsóvárosi plebánia templomban bérmálni fog, azután bérmakörútra egyházmegyéjének trencsénmegyei részébe utazik.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter a pozsonyi kir. ítélőtábla területére 3 évi időtartamra kinevezte az ifjúkoruk hatóságának tagjául: *Ilvay Nándor* nyug. kántortanítót.

Katonai előléptetések. A trencsén 15-ik honvédezzredben a májusi promóció során a következők léptettek elő: alezredessé kissirai *Sirchich Béla*; századosokká *Zankó Ernő*, *Kovács Sándor*, *Surányi András* és *Mezei Gyula*; főhadnagyokká *Lemberkovich Alajos* és *Mayer János*; hadnagygyá *Gottschal József*. — Az előléptettek közül *Kovács Sándor* százados egyúttal a Signum laudis királyi kitüntetést is megkapta, melynek ünnepélyes átadása az egész ezred tisztikara és legénysége jelenlétében f. hó 3-án délelőtt ment végbe.

Hymen. Dr. *Balázsovics Gyula* vágsellyei körorvos m. hó 19-én oltárhoz vezette *Raacz Erzsé* volt nagybéliezi tanítónőt Nyitraivánká. Az ifju pár frigyét egykori hitoktatójuk *Németh István* kisemináriumi rektor áldotta meg klasztrikus szépségű beszéd kíséretében. — A fényes nászközönség *Kunz József* ker. tanácsos, fővárosi nagykereskedő nyitraivánkai házában gyűlt össze nászlakomára.

Szeitovszky János m. kir. honvédszázados április hó 28-án vezette oltárhoz *Tölössy Jolán* urhölgyet, *Tölössy Béla* érsekújvári posta- és távirádközlő leányát.

Bezzeg más élet lehet a Puskában! Sámson minden héten hivatalos Érvölgyiekhez s Káldor tudta, hogy ez havonta legalább egy váltójátállást jelent. De ki hitte volna, hogy a vén zsigori ennyire számon tartja a jótállásait!

Sámson is gyötörték a kétségek; azóta, hogy Káldor hazajött, feltűnően ideges volt, állandóan revolvert hordott magánál s kínos álmái voltak üldözői elől való meneküléseiről. Míg Káldor odavolt, még csak ment valahogy az uraság, de most a kitanult szédelő minden fortélyait összeszedte, hogy Érvölgyieknél elvesztett pozícióját visszaszerezze. Pedig élelmesség dolgában mindenkor mesterek voltak a Káldorok s ebben senki sem versenyezhetett velük. A városban is még mindig volt pártja s Vakares Barna épen tegnap inzultált a fürdőben egy tapasztalatlan ifjut, aki azt hirdette, hogy Káldort el fogják itélni.

Gondot okozott Sámsonnak Lipschitz hirasításai is, aki néhány hónap alatt szűknek találta a söntést s egyrészt ócska ruhák adásvételére, másrészt házasságközvetítésekre adta magát, kiterjedt hirszolgálatlalt rendelkezett s aki azt mondta neki, hogy Káldor már háromszor tárgyalt Érvölgyivel a szerkesztőség

Putnoky Károly fővárosi gym. tanár f. hó 7-én tartotta esküvőjét *Szalay Manci* úrhölgygyel.

Dr. Vári Ernő érsekújvári ügyvédet, az ottani keresztény szociális egyesület elnökét és az Érsekújvár c. hetilap szerkesztőjét a keresztény szociális egyesületek Orsz. Szövetsége a szövetségtanács tagjává választotta.

Az esztergomi főegyházmegye-ből. *Habicsky Béla* pápai kamarás, tardoskedi plebánost f. hó 1-én iktatták be hivatalába a tardoskedi plebánia templomban. A beiktatást dr. *Kohl Medárd* felsz. püspök végezte, aki az új plebánoshoz magas szárnyalású beszédet intézett.

Új ügyvédek. Dr. *Feitscher Oszkár* ügyvédjelölt f. hó 5-én jó sikerrel tette le Budapesten az ügyvédi vizsgát. Az új ügyvéd legközelebb Nyitrán fog irodát nyitni.

Dr. *Kukán Béla*, *Kukán Imre* nyug. érsekújvári polgármester fia letette az ügyvédi vizsgát s irodáját Érsekújvárott fogja megnyitni.

Kitüntetett nyomdavezető. Az Országos Iparegyesület f. évi május hó 4-én tartott közgyűlésén *Lenese Antalt* Huszár István nyomdájának vezetőjét kiváló munkájáért az egyesületi ezüst díszéremmel tüntette ki. — A kitüntetett nyomdavezetőnek, a kinek ügyes és szorgalmas munkáját lapunk is igénybe veszi, örömmel gratulálunk.

Értekezlet a patronage Szövetség érdekében. Jelentettük már, hogy f. hó 3-án Nyitrán a törvényszéki palotában népes értekezlet tartott egy az egész vármegyére kiterjedő patronage-szövetség tárgyában.

Az értekezleten jelen voltak a nyitrai jótékony egyesületek vezetői és igen sokan a város közönségéből. Az előkelőségek között ott láttuk gróf *Batthyány Vilmos* püspököt, a klérus számos tagját, a hivatalok fejeit és a törvényszék bírói karát csaknem teljes számban.

Az elnöki széket *Nyékhegyi Lóthár* kir. törvényszéki elnök foglalta el, a ki megnyitó beszédében rámutatott az értekezlet érdeklődésének tárgyára, a patronage-szövetség jogi és társadalmi fontosságára, azután átadta a szót dr. *Horváth Dániel* miniszteri kiküldöttnek, a ki közel egy óras tartalmas előadásban fejtette ki azokat a feladatokat, melyekre a patronage szövetség vállalkozik.

A szövetség segítségére az állami gyermekmenhelyekről kikerülő serdülő ifjuság, azután a fiatalok bűnösök és a rabok s ezek családjai vannak utalva. Nyitrán már van rabsegélyező egyesület, a mely ha majd a patronage-szövetség megalakul, ezzel egybe fog olvadni. A szövetségnek hivatalos szervezete lesz, a mennyiben a bürokratikus teendőket a kormány által kinevezett s első sorban a tanítói

helyiségeiben. Valami volt a levegőben, nagy dolgok felhői tornyosultak a két redakeió fölé s belőlük Lipschitz ravasz arca pislogott elő.

Egy sötét este azután Káldor gondterhelte fejével ballagott ki Lipschitz Mór koresmájába. Egyedül, sötét árny módjára haladt az út szélén, egy élő lélekkel nem találkozott. Mikor már közel járt, elszaladt mellette Sámson kutyája, kinyílt a koresmaajtó s a lámpa sugarai Sámson imbolygó alakját világították meg. A koresmáros kikísérte vendégét az út kanyarulatáig, azután visszafordult. Sámson nekivágott a rétnak, Káldor pedig betért Lipschitzszel a néptelen ivóba.

Lipschitz meglepetve fogadta régi barátját s rögtön bevezette magánlakosztályába, ahol zárt ajtó mögött folyt a tanácskozás. Káldor teljes őszinteséggel feltárta szomorú helyzetét s felszólította társát valamelyes megoldás kidolgozására, mely őt a bajból kirántaná, a Korbácsot felvirágoztatná s őt a bűnpertől megmentené. A munkáért csinos összeget helyezett kilátásba. Lipschitz erre legteljesebb jóakarattal helyezte kilátásba s másnap az ő elnöklése alatt családi tanácsra gyűltek össze Sámsonék.

— Igaz, hogy Jenő nyugtalan vérű em-

karból arra kiválasztott közegek fogják végezni, a kik díjazásban részesülnek. Tagjaitól a szövetség nem annyira anyagi áldozatokat, mint inkább munkát kér. Szeretetteljes törődés és gondoskodásra van szükség, hogy a társadalom elhagyottjainak fentebb említett három kategóriája megkaphassa azt a védelmet és támogatást, amely nélkül nem válhatik a társadalom tisztességes és hasznos tagjává.

A patronage-szövetség feladatairól tüzetesebb vonatkozásban lapunk vezető helyén szólnunk.

Elesen bevilágított az elhagyottak anyagi és erkölcsi nyomorúságába az a néhány adat, mellyel az előadó az elhagyottak egyéni és családi életkörülményeit vázolta. De megdöbbentő volt előadásának az a része is, melyben az állami gyermekmenhelyeken gondozottakról szólt. Ezeket a telepeket, melyeket a humanizmus nevében létesítettek, a hol tehát a tiszta erkölcsök világának kellene az intézmény egész berendezéséből visszatükröződnie, az elhelyezett gyermekek *negyvenöt százaléka törvénytelen*.

Ha ez tovább is így megy, ha a törvénytelen gyermekek ezentúl is ilyen arányban lépik el az állami gyermekmenhelyeket, akkor az állam felesleg a prostitúció előmozdítójának és a házasságon kívüli együttélésnek az állam törvényei által is tiltott és az állam érdekei ellen is irányuló eseteit meg nem engedhető pártolásban részesíti.

A törvénytelen gyermekek kiszorítják a törvényes közösségben élő szülők elhagyott gyermekeit, a mi mereven beleütözik nemcsak a vallás-erkölcsi, hanem az állami rendbe is.

Dr. Horváth Dániel előadása után a nyitramegyei patronage-szövetség megalakítására egy előkészítő bizottság küldetett ki, melynek elnökévé az értekezlet dr. Nyékhegyi Lóthár törvényszéki elnököt választotta meg, a kinek zárószavaival az értekezlet véget ért.

Papnövendékek felvétele. A nyitrai egyházmegye papnövendékei közé a felvétel július hó 1-én lesz megtartva.

Jelentkezhetnek 4, 5, 6, 7, és 8-ik osztályt végzett főgymnásiumi tanulók. A jelentkezők keresztlevéllel (egyházi anyakönyvi kivonat) bérmentési és iskolai bizonyítvánnyal felszerelve június hó 30-án az egyházmegyei hivatalban személyesen bemutatkozni tartoznak.

A konkurzus idejére előzetes kérelemre a kisebb papnevelőintézetben lakást és ételmezést kaphatnak.

Az Országos Katolikus Szövetség igazgatótanácsa szerdán este Zichy János gróf v. b. t. t. elnök vezetésével ülést tartott. Az ülésen többek közt ott voltak Zsembery István dr. ügyvezető alelnök, Hindy Zoltán igazgató, Kiss János dr. egyetemi rektor, Sággy Gyula dr. és Mihályfi Akos dr. egyetemi tanárok, Buttykay Antal Szent Ferenc-rendi tartományőr, Párdányi Emil dr. orvos, Benitz Ferenc szerkesztő, Szőke Gyula dr. Moldoványi Gyula dr. ügyvédek, Becsky Arzén, Erődi Tihamér stb. Ügyvezető alelnök

ber — szölt Lipschitz a tárgyalás folyamán — de van esze! Juj, de mennyi esze van annak! Ez pedig pénz! ropogós bankó, csak be kell váltani! Elég lenne nekünk a fele is!

Bélát e szavakra majd fölvetta a méreg, három más, oldalági Sámson mérgezen az asztalra esapott az öklével s Lipschitznek utasítás adatott, hogy jelenjék meg holnap a tárgyalások folytatására.

Egy hét múlva azután a Korbács jelezte, hogy a Puskával végleg beolvadt s jelenlegi szerkesztője Sámson Bélával fogja ezentúl megosztani a szerkesztés munkáját. Káldor Jenő sietve eljegyezte Sámson Hugát, a lakodalom napján pedig Érvölgyi eskü alatt tett bizonyosságot a bélavári törvényszék előtt, hogy a pörös aláírás tőle származik s hogy csak gyengülő emlékezetének tudható be, hogy nem emlékezett a dologra.

Az események szinte hanyatthomlok torlódtak egymásra. Érvölgyi megkezdte kortes-körútját, Káldor és Sámson pedig buzgón egyengették nyomdokait s egyesült erővel fújták feje fölött a meggyőződés harsány trombitáját.

előterjesztésére tárgyalták a katolikus ifjúsági egyesületek és legényegyesületek egyöntetű alapszabályainak kérdését, majd a katolikus intézmények építkezésének művészi elbírálását és a XI. katolikus nagygyűlés határozata alapján szervezendő egyetemi bizottság tagjainak jelölését. Igazgató előterjesztésére tudomásul vették a katolikus intézmények országos címtárának szerkesztését, továbbá a máltai eucharisztikus kongresszusra szervezett magyar csoport részvételét, a lourdesi országos zarándoklatot, végül pedig megállapították a bécsi eucharisztikus kongresszus magyar bizottságának zárószámadását és itt elhatározták, hogy a végleges maradvány az eredeti megállapodás szerint a Központi Oltáregyesületnek átadassék.

Felhívás. A Boldogasszony templomában Nyitrán az egész város katolikus közönsége által mindenkor buzgón látogatott Jézus Szent Szíve-ajtatossággal kapcsolatban ez évben a keresztény szociális telep, másként *Máriavölgy* új városrész kegyeletes emlékeül emelt lourdes-i kápolna felavatása fog megtartatni, melyre úgy a városi mint a vidékről zarándokló hívek figyelmét felhívom. Az ajtatosságok sorrendje a következő:

Május 29-én esütörtökön este 6 órakor a Boldogasszony templomában Jézus Szent Szíve-ajtatosság. Az ünnepélyes letenyét végzi *Kottessovszky* Alajos máriahegyi lelkész, az ünnepi sz. beszédet mondja dr. *Cserenyey* István teológiai tanár.

Az ajtatosság a következő napokban ugyanazon órában tartatik s június 6-án záró szent beszéddel végződik.

Június 1-én vasárnapon 10 órakor ünnepélyes sz. mise, melyet *Jeszenszky* Alajos pápai prelátus, püspöki helynök, a keresztény szociális egyesület díszelőnöke végez. A choruson Stetka Theofil székesegyházi karnagy vezetése alatt álló ének- és zenekar fog közreműködni.

A szent misére a város ajtatoskodó közönsége úgy az alsó mint a felső városból reggel 9 órakor induló kórmennettel érkezik.

A szent mise után a közönség a lourdesi kápolnához kórmennettel vonul ezen sorrendben:

1. Katolikus legényegylet.
2. Keresztény szociális egyesület.
3. Katolikus betegsegélyző egylet.
4. Máriacongregatio.
5. Az oltáregylet.
6. A felső- és alsóvárosi plebánia hívek.
7. A vidéki zarándoklatok hívei.

Ezután a kápolna megáldása következik: A szertartást *Jeszenszky* Alajos püspöki helynök végzi. Magyar szent beszédet mond dr. *Franciscy* Lajos kanonok, tót sz. beszédet tart *Gyuresánszky* Demeter prépost-kanonok.

A megáldás után a kórmennet ugyanazon rendben visszatér a templomba, hol ünnepélyes Te Deum énekeltek.

Délután fél 4 órakor a templomban letenye, sz. beszéd és ünnepélyes kórmennet az Oltárszentséggel.

Kottessovszky Alajos,
máriahegyi lelkész.

A Szent-István-Társulat közgyűlése. A Szent-István-Társulat folyó évi május hó 15-én, délelőtt fél 10 órakor Budapesten, a Társulat dísztermében LIX. rendes közgyűlést tartja a következő tágsorozattal: 1. Szentmise a díszterem oltáránál. 2. Elnöki megnyitó beszéd: mondja dr. *Csernoch* János esztergomi érsek, Magyarország herecegrímása. 3. Igazgatói jelentés. 4. Az 1912. évi zárószámadások és vagyonmérleg megvizsgálása s a fölmentvény megadása. 5. Az 1913. évi költségvetés megállapítása. 6. Az igazgató-választmány kiegészítése. 7. A számvizsgáló-bizottság kiküldése. 8. A Tud. és Irod. Osztály új tagjainak kihirdetése. 9. Esetleges indítványok.

Képképzés Nyitrán. *Vastagh* Gyula képképzése, melyről már lapunk múlt számában megemlékeztünk, múlt szerdán nyílt meg a vármegyeháza földszinti nagytermében. A másfél százat meghaladó műtárgy között különösen értékesek: *Vastagh* Géza orosz-lánjai, *Vastagh* György Orangyala, ifj. *Vastagh* György tascója, *Gyönyörű* Benezúr erdei tájképe a mély háttért ábrázoló színek finom árnyalatával. Komárominak „A tűz mesél” e képe az anyagba életet öntő művészet szárnyaló koncepcióját s az eszméi tellegének erőteljes kivételét állítja szemünk elé. *Nógrády* vízfestményei, *Margitay* genre képei eredeti ötletekkel fejezik ki a tárgyak élethűségét.

A kiállítás a pünkösdi ünnepek alatt is nyitva lesz és csak f. hó 12-én zárul. A közönségnek tehát az ünnepek alatt tanulságos és élvezetes látogatásra nyílik alkalma. Megtekinthető d. e. 9—1-ig; d. u. 2—7 óráig. Belépő díj 60 fillér.

Egyházmegyei hírek. *Hevera* János vágszilklási esp.-plebános megkapta a bezckói, *Hatala* József kisdadnai plebános a dezséri plebániát. Ideiglenes adminisztrátoroknak küldettek: *Pápai* Ernő bossácsi s. lelkész Vágszilklásra, *Czeizel* Rezső dezséri adminisztrátor Kisdadnára. *Opatovszky* József lemondott a biesesfalusi plebániáról.

A nyitrai önkéntes tűzoltótestület e hó 4-én tartotta rendes évi közgyűlést a tagok élénk részvétele mellett. Az elnöki tisztet *Gyulai* Mihály alelnök töltötte be. *Ronchetti* Oszkár tűzoltóparancsnok terjedelmes jelentésében a testület beléletét és múlt évi működését ismertette. Felolvasták a városi képviselőtestületnek azon határozatát, melyet a tűzoltó-intézmény céljaira való anyagi hozzájárulás ügyében hozott. A képviselőtestület évi 21,000 koronát szavazott meg az önkéntes tűzoltótestületnek és elhatározta, hogy a tűzoltói intézményt az önkéntes tűzoltótestület keretében kívánja fenntartani és fejleszteni; a kötelező tűzoltóságot nem lépteti életbe. Több kisebb ügy elintézését után megejtették a tisztújítást. Az elnöki székre dr. *Thuróczy* Tibor polgármestert jelölték, kit a közgyűlés közfelkiáltással elnökké választott meg. Alelnök lett *Gyulai* Mihály városi mérnök. A lemondás folytán helyettesítéssel betöltött pénztárosi állásra *Szikora* Józsefet véglegesítették.

A nyitrai tűzérőltanya ügye. Hosszas tárgyalások után e héten fejezték be a nyitrai honvédtüzérszáznya építkezésének előkészületeit. A kaszárnya a sátorbátor Tormos felé eső részén 21 katasztrális területen épül. Az építés költsége 3 millió koronára van előirányozva.

Tanítványok hálája. Ezelőtt 25 évvel nyitotta meg Ersekújvárott *Fritsch* Paula jó hírnévnek örvendő női kézimunka iskoláját. Az évforduló alkalmából tanítványai közül 50-nél többen jöttek össze az intézetben, a hol mindnyájok nevében *Taar* Ilonka üdvözlő költeménnyel, *Lange* Gyuláné pedig alkalmi beszéddel köszöntötte fel a jubiláns tanítónőt, a kinek a hálás tanítványok egyúttal díszes emlékalbummal kedveskedtek. *Fritsch* Paula meglepetéssel köszönetet a szeretetteljes megemlékezésért.

Párisi detektív Nyitrán. Charles Giss, párisi detektív, a ki hosszas nyomozás után Wienben letartóztatta Brownt, egy nagy ékszerrel tettezt, mult pénteken Brownnal együtt Nyitrára érkezett. Kiderült ugyanis, hogy Brown, a kit tulajdonképpen Braunnak hívnak, nyitrai illetőségű és ezért a bécsi vizsgálóbíró átküldte a nyitrai törvényszékhez. A nagy ékszerrel tárgyalását Nyitrán fogják megtartani. Charles Giss pénteken és szombaton a Hungária-szállóban tartózkodott dr. Zobel, Fischeff irászakértő és Altmann Béla bankpénztáros társaságában.

A Dohnányi-hangverseny számadásai. Dr. *Pongrácz* Géza kir. közjegyző, a Dohnányi-hangverseny rendezője a következő számadásokat teszi közzé: *Bevétel* volt I. helyekben 1380 korona, II. helyekben 408 korona, III. helyekben és értékszékekben 296 korona, állóhelyekben 106 korona, felülfizetésekben és ajándékokban 454 korona, összesen 2644 kor. *Kiadás:* a művész tiszteletdíja 1000 korona, *Huszár* István számlája 154.87 kor., *Juhari* Károly számlája 25 kor., *Hirschfeld* és *Leszner* számlája 50.55 kor., a várnagy számlája a termek világításáért és tisztogatásáért 121.72 kor., a babérszörű költsége 80 korona, összesen 1432.14 korona. *Tiszta jövedelem volt ennél fogva 1211.86 kor., amely összeget a F. M. K. E. és a Nyitrai Keresztény Nőegylet egymás közt megosztották. Felülfizettek, illetőleg a jótékony célra ajándékoztak: Erdődy Imre gróf és neje szül. Migazzy Irma grófnő 100 kor., Haupt-Stummer Lipótné báróné 72 kor., Keltz Gyula es. és kir. kamarás, főispán 50 kor., ifj. Edelsheim-Gyulai Lipót gróf 30 kor., Forster Gyula báró v. b. t. t. 30 kor., Forgách Károly gróf 26 kor., Simonyi Béla ny. főispán 20 korona, Mailáth István alispán 20 kor., dr. Pongrácz Géza kir. közjegyző 20 kor., Pongrácz Kálmán*

kir. tanácsos 16 kor., Dióssy Imre orsz. képviselő 16 kor., özv. Weisz Pálné báróné 14 kor., Lénárt Akos dr. kir. közjegyző 10 kor., Jánoky-Madoesányi Gyula földbirtokos 8 kor., Bodó Péter urad. jószágkormányzó 8 kor., Majthényi József dr. báró tb. főszolgabíró 8 kor., Vagyon Árpád orsz. képviselő 3 kor. és Konkoly-Thege Gábor uradalmi titkár 3 koronát. A rendezőség a nagylelkű adományokért ezúton is hálás köszönetét fejezi ki.

Halálozás. Haláchi és bobroniki Haláchy Ferenc, Vágújhelyi nagyközségnek 40 éven felül jegyzője, a járási jegyzői egyesület elnöke, Nyitra vármegye törvényhatósági bizottságának választott tagja, a Vágújhelyi Hitelbank r.-t. igazgató-helyettese f. évi május hó 5-én hosszúságú szünet és a halotti szentségek ájtatos felvétele után, életének 65-ik évében elhunyt. A közbeesülésben részesült jegyzőt néhány hét előtt ünnepelte Vágújhely közönsége, szolgálatának 40 éves jubileuma alkalmából.

Nyugodjék békében!

Az országos lourdesi zarándoklat. Május 3-án reggel érkezett meg a magyarok zarándokcsapata, mit az Országos Katolikus Szövetség szervezett, Lourdes-ba, hol az érkezés után a Grottában Nemes Antal dr. püspök és P. Bangha Béla misét mondtak, az utóbbi még buzdító beszédet intézett a hívekhez. Délután Lourdes-ban tartózkodó valamennyi idegen csatlakozásával nagy körmenet volt, mit Nemes püspök vezetett, aki a körmenet alatt a Bazilika előtt levő téren összegyülekezett minden egyes beteget a szentséggel kezében megáldott. Május 4-én a püspök a Bazilikában ünnepélyes nagymisét mondott, mely alatt a magyar zarándokok a szent áldozáshoz járultak. Délután a belgák rendeztek körmenetet. Május 5-én a misét a Rózsafüzér templomban mondotta a püspök, utána pedig P. Bangha Béla szent beszédet mondott. Délben a lourdesi püspök a magyar zarándoklat vezetőit díszbeneden vendégül látta. A magyarok este elhagyták a világhírű kegyhelyet és Nizzába utaztak.

Köszönetnyilvánítás. A nyitrai róm. kath. elemi fiúiskola által f. hó 3-án, a kath. gyermekvédelem javára rendezett színelőadás alkalmából: Méltóságos Batthyány Vilmos gr., megyés püspök úr 20 koronát, Czeizel Gábor, dr. Puchovszky Bálint, Gyuresánszky Dömötör, Mihálik Julia 10—10 kor., dr. Francisey Lajos, Szmda Kálmán, Bellák József, dr. Bezák István, Gosztonyi Lujzika 5—5 koronát, Moncsák József, Bacsa János 4—4 kor., Kondor István, dr. Bartossik Antal, id. Huszár István, Lenkey Károlyné, Greschner János, Márkus Imre, N. N. 3—3 kor., Schmidt Leó, dr. Skrábik András, Rektory Gyula, Aranyosy József, Biringer Mária 2—2 kor., Erdélyi Lipót, Doktor 1—1 koronát adományoztak. A kegyes adományokért hálás köszönetét fejezi ki az iskola igazgatósága.

Véres lakodalom. Buchata István parasztlány mult évben hozzátartozóival együtt hivatalos volt egy Galgóc melletti pusztán megtartott lakodalmon. A legény pityókás állapotban összetűzött atyjával. Majd ott hagyta a násznépet, kiment az udvarra, hol egy vaslőcesel fellegyervezve lesbe állt, azzal a szándékkal, hogy atyját leüsse. Szerencsétlenségére egy mulató vendég, Huda István lépett ki először az udvarra. Buchata a sötétben botorkáló alakban apját vélte felismerni, a vaslőcesel több csapást mért Huda Istvánra. A szerencsétlen ember rövidre rá kiszendedett. Buchata Istvánt szándékos emberölés vádjá miatt letartóztatták. E hó 5-én ítélkezett felette a nyitrai esküdtségi bíróság. Az esküdtek a vádlottat szándékos emberölés vétségében bűnösnek találták, mire a törvényszék 5 évi fegyházra ítélte.

Iskolai felavató ünnepély. A galgóczi állami elemi iskolát, mely még a jelen iskolai év elején nyílt meg, április hó 28-án avatták fel szépen sikerült ünnepély keretében. Az ifjuság reggel összejött az intézet dísztermében, a hol a Himnusz elénekzése után Pázmány Sándor igazgató lelkes beszédet mondott, melyben az iskola létesítésének történetét vázolta s azután az ifjuságot az új intézet áldásainak megbeszélésére buzdította. A délutáni folytatás ünnepélyen nagyszámú közönség jelent meg a kir. tanfelügyelő Lőrinczy György élén, a ki hatásos alkalmi szónoklatban domborította ki az új kulturintézmény hivatását. Az ünnepély folyamán leleplezték Libertiny Gusztáv nyug. kir. tanfelügyelő arcképét, melyet az intézet számára megfestettek. Libertiny kezdeményezte azt a mozgalmat, a mely az új intézet létesítésére vezetett. Este ötven terítékű bankett volt, melyen sok szép felköszöntő hangzott el.

Cserkészünnepély. A nagyszombati érseki főgimnázium természettudományi köre 1913. május hó 12-én, pünkösd másodikünnepén, d. u. 5 órakor a kir. érseki konviktus színházban cserkészünnepélyt rendez. Műsor: 1. Nyitány Schneider H. J.-tól. Előadja az ifjuság zenekara. 2. A pásztorfiú. Népdal. Eneklé az ifjuság vegyes kara. 3. A cserkészlet elméleti szempontból. Előadja dr. Radványi Kálmán, budapesti főgimn. tanár. 4. A hársfa. Schuberttől. Eneklé az ifjuság vegyes kara. 5. Cserkészni finom egy dolog. Kuplé. Szövegét és zenéjét szerző Jurka József. Zongorára átírta: Tokody István. Előadja: Saáry Endre VIII. o. t. Zongorán kíséri Králik Dénes V. o. t. 6. Keringő a „Cigányprimásból.” Előadja az ifjuság zenekara. 7. A cserkészlet gyakorlati szempontból. Előadja dr. Szabó János, budapesti hittanár. 8. Vándordal. Abt-től. Eneklé az ifjuság vegyeskara. Az énekkart Malártsik Lajos, f. g. tanár, a zenekart Kubieska Gyula zenetanár vezeti.

Tanulmányi kirándulás. A treneseni főgimnázium április 30-ától kezdődőleg egy tanulmányi kirándulást rendezett a tanulók részére. Az utat úgy tervezte a vezetőség, hogy oda és vissza menet új vidékeket, új kulturát lásson az ifjuság. Az utirány a következő volt: Trenesén, Zsolna, Kassa, Sátoraljujhely, Debreczen, Kolozsvár, Marosujvár, Nagyenyed, Piski, Petrosény, Vajdahunyad, Déva, Arad, Budapest, Trenesén. Megállapodtak Kassán, Sátoraljujhelyen, Debreczenben, Kolozsvárt, Marosujvárt a sóbányák, Petrosényben a szénbánya, Vajdahunyadon a vasművek és a vár megsejmlésére, Aradon és Budapesten. Az ut mintegy 1800 kilométer, résztvevési díj 75 kor. volt személyenként. A kirándulást dr. Keller Lajos, Mikulics Károly és Németh Jenő tanárok vezették.

Szöknek a cselédek. Köztudomású, hogy a szolgálatadó gazdák és úrasszonyok mily sok kellemetlenségnek vannak kitéve a cselédek részéről. A cselédek kevés kivétellel fizetett ellenségek a házban, kik azelőtt még csak adtak valamit a jó erkölcsre, de bizony ma nem megy a cseléd szolgálatba olyan helyre, hol a szeretőjét estére be nem eresztik, hol külön szobát nem kap, hol heti kimenője legalább kétszer nines, hol csakugyan dolgozni kell, s ki nem piperézheti magát, hol a háziak részére főzött ételből előbb nem ehet, mint az urak, hol az ebédhez bort vagy sört nem kap, hol az ételből s italból a szeretőjét meg nem traktálhatja. A hol aztán a gazda vagy az úrnő nem hagy diktálni magának a cselédétől, a cseléd felmondás nélkül elhagyja helyét. Nap után érkeznek feljelentések a rendőrségre szökevény cselédek ellen. A rendőrkapitány ugyan karhatalmilag visszahelyezi őket a szolgálatba, csak hogy ninesen köszönet benne. Az

ilyen eseléd úgy tudja bosszantani az asszonyt, vagy gazdáját, hogy az még hálát ad az Istennek, ha valahogy meg tud szabadulni a cselédétől. A cselédmizériának legnagyobb részét a cselédközvetítők az okozói, a kiknek legfőbb törekvésük az, hogy a cselédek minél többször változtassák helyüket, hogy így minél többször követelhesék a közvetítési díjat. De nemesak a cselédszerzők okozói a cselédviszonyok elfajulásának, hanem valljuk be őszintén, egyrészt maguk a háziasszonyok is. Mert amikor egész délutánonkint csapatostul ott ülnek a cselédszerző nyakán, egy-egy cselédnek akkora bért ígérnek, olyan kilátásokkal keesgetik, egymásra annyira túllicítálnak, hogy boldog volna az a cseléd, ha nem ő diktálná a feltételeket.

Érettségi vizsgák. A szakolcai kir. kath. főgimnáziumban f. hó 13., 14. és 15-én lesz az érettségi vizsgálatok írásbeli része. A szóbeli vizsgálat napjait június hó 11—13-ra tűzte ki a miniszteri biztos. A vizsgálatokra hírszerint 20 nyilvános és 2 magántanuló jelentkezett.

Önképzőköri előadás. Az érsekújvári műhelyi dal- és zeneegylet f. hó 4-én az Arany Oroszlán szálló dísztermében zene-köri előadást rendezett. A lelkes műkedvelők ez alkalommal „A két igazgató” című bohózatot adták elő, melylyel víg percekert szereztek a jelenvolt nagy számú közönségnek. Enekszámok, kuplék és monológok tették ezenkívül változatossá az ügyesen összeállított műsort. A rendezés körül Schmed Gyula buzgólkodott, a fegyelmezett zenekart pedig Vagner József karmester vezette.

Vasuti vágánybővítés Sarlóka-ján. A nyitra—tapolcsányi vasuti útvonal mentén több helyen bővítik, illetőleg már ki is bővítették a pályatestet. Sarlóka-ján több pár iparvágányt raktak le a vasuti állomás és a községi szántóföldek között. Ennek következtében az átjárást a pályatesten keresztül beszüntették, a miből a községbeliekre nagy hátrány háramlott. Ezek ugyanis a vágányokon túl fekvő szántóföldjeikhez, melyeknek komplexuma körülbelül 300 hold, most már csak mintegy 3 kilométernyi kerülővel férkőzhetnek. A község ennek a hátránnak az elhárítása végett a közigazgatási bizottság útján a kormányhoz folyamodott s azt kérte, hogy engedje meg továbbra is a községbelieknek a pályatesten való átjárást, esetleg alagut által tegye az átkelést lehetővé. A közigazgatási bizottság pártolólág terjesztette a kérvényt a kormány elé s a miniszter az átjárást további intézkedésig megengedte. Ilyen előzmények után meglepő volt, hogy a közigazgatási hatóság az átjárást a kormány újabb utasítására betiltotta, a nélkül, hogy a betiltás indokairól a községet értesítették volna. Jogos az a fel-fogás, hogy a közigazgatási bizottság nem keveredhet önönmagával ilyen ellenmondásba. Ha indokoltnak találta és ez okból pártfogolta a község kérelmét, akkor nem zárkozhatik el a község jogos érdekeinek megvédése elől. Azért az lett volna a helyes eljárás, ha a közigazgatási bizottság a miniszter újabb intézkedésével szemben indokolt előterjesztéssel élt volna, a helyett, hogy a hátrányos intézkedést ridegen végrehajtott. A község lakosaiban az átjárás megtiltása nagy elkeseredést szült s azért nem esodálható, ha úgy nyilatkozik a a nép, hogy inkább eladja földjét és kivándorol, mintsem hogy 3 kilométernyi kerülővel járjon a földjeit művelni. Az illetékes hatóságoknak minden körülmények között vigyázniok kellene arra, hogy az állami beruházások a vidék népének ilyen gazdasági károkat ne okozzanak.

BEJEGYZETT
SZÓVÉDJEJY
'Ferrenit'

'FERRENIT'

BEJEGYZETT
SZÓVÉDJEJY
'Ferrenit'

asbest-tetőfedő palagár Kramer Adolf és Fiai, Nyitra.

83. 2—52.

Ajánlják gyártmányaikat az érdekeltek figyelmébe.

A 'FERRENIT'-PALA szilárd, tűz-, vihar- és fagyellentálló.

Teljes tetőbefedéseket vállalnak, mintával és előnyös árajánlattal készséggel szolgálnak:

Kramer Adolf és Fiai tetőfedőpala gyárosok

Nyitra.

Becsületes megtaláló. Diviaczky Lajos nyitrai bádógosmester e hó 2-án reggel egy postatakarék-betétkönyveeskét talált az utcán. Daniel Károly névre volt kiállítva és 50-60 korona összegről szólt. A megtaláló a könyveeskét letétbe helyezte a rendőrségen.

Fenyegető jégkárok. Az egy-két év óta tapasztalható rendellenes időjárás nagyon sok gazdának okozhat fejtörést. A növényzet éppen az időjárás miatt szintén rendellenesen fejlődik. A fagyos időt nyomon követi a kánikulai meleg s ha a vetés úgy, ahogy megbirkózott a hideggel, a melegebb idő beálltával szinte rohamos fejlődésnek indul. Meltán lehet félni tehát attól, hogy már május közepe után nem ritka lesz az olyan vetés sem, amelyik kalászosodni kezd. Viszont nincs biztosítékunk az ellen, hogy már május hóban részesedni fogunk egypárszor jégesőben.

A fokozottabb óvatosság tehát nagyon is ésszerű dolog, a fenyegető jégkárok ellen védekezni nem csak célszerű, de szükséges is. Hogy mi a védelemnek legbiztosabb módja, azt már tudja minden gazda. Bekell biztosítani a termést mielőbb. A biztosítási díjak szempontjából nagyon mindegy, hogy májusban biztosítunk-e, vagy júniusban. Akkor sem kell többet fizetni, ha korábban kötjük meg a biztosítási üzletet.

Erre a körülményre különben szinte fölösleges figyelmeztetni a gazdaközönseget, de annál jelentősebb minden gazda figyelmét felhívni arra, hogy vajjon melyik biztosító intézetnél biztosítsa be a vetését jégkár ellen. Erre a kérdésre nagyon könnyű a felelet. *Biztosítson ott, ahol legolcsóbban és legmegtérülőbb feltételek mellett biztosíthat.*

Ha valaki a magyarországi jégkárbiztosítás történetét figyelemmel kíséri, egy érdekes jelenséget fog látni. 10-15 évvel ezelőtt amikor már a magyarországi biztosító intézetek meglehetősen erős lábon álltak, szinte lehetetlen volt jégkár elleni biztosítást kötni. Ezek a biztosító intézetek kényük-kedvük szerint szabták meg a biztosítási díjakat, sőt mi több, egymásközött formális megegyezésre léptek, hogy bizonyos díjtételeken alul jégkárreleni biztosítást nem fognak elfogadni. Ez a körülmény nagyon sokakat visszariasztott a biztosítástól és méltán. Talán ma is itt volnánk még, ha a gazdaközönség annakidején észre nem tért volna s nem határozta el erős akarral, hogy kiszabadítja magát az ugynevezett „jégkárter” önkénykedése alól. Így jött létre a magyar gazdatársadalom nagynevű vezetőinek kezdeményezésére az a biztosító intézet, amely szigorúan a kölcsönösség alapján vállalja magára az ingó és ingatlan vagyonnak az elemi károsodás elleni védelmet. Ez a biztosító intézet a *Gazdák Biztosító Szövetkezete*. A Gazdák Biztosító Szövetkezete a bevalott első és legfőbb célja az, hogy a jégkár-biztosítást olcsóbbá tegye s így a fejlődésnek induló vetésben rejlő óriási nemzeti vagyon védelmére még a legszerényebb viszonyok közt élő gazdának is módot nyújtson.

Ma már a Gazdák Biztosító Szövetkezete 12 éves multra tekinthet vissza és a szerény anyagi eszközök mellett is teljesen megszilárdult. A magyar gazdának tehát mikor jégkár elleni biztosításról van szó, nem is szabad más intézményre gondolniok, mint erre a szövetkezetre. Ez a szövetkezet törte meg a jégkárter hatalmát s annál a körülménynél fogva, hogy a kárbiztosítási díjak egy bizonyos részét évenként visszatéríti, határozottan módot nyújt arra, hogy a gazdaközönség minden más intézetnél előnyösebben köthessen nála biztosítást. Minél inkább pártolja a gazdaközönség ezt a szövetkezetet, annál több előnyt fog az tudni nyújtani. Ha azonban mind ettől eltekintünk is, maga az a körülmény,

hogy a Gazdák Biztosító Szövetkezete a magyar gazdatársadalomnak egyik legsajátosabb üzleti alkotása, szükségessé teszi azt, hogy a gazdaközönség az eddiginél is fokozottabb mértékben felkarolja. Elvégre a magunkéról van szó, a magunk tulajdonáról, amelyet ápolni és fejleszteni kötelesség.

Eltekintve azonban mindentől, ráknézve teljesen mindegy bármely megbízható intézetnél biztosítja is a gazda termését, a mi fő célunk e pár sorral az volt, hogy a gazdaközönség figyelmét a korai jégkár ellen való biztosításra hívjuk fel. Rendkívül nehéz viszonyok között élünk, a pénzügyintézetek különösen a gazdák elöl zárkóznak el, egy-egy rossz termést manapság nem igen lehet takarékpénztári kölcsönrel ellensúlyozni, mert nagy kérdés, hogy vajjon kaphat-e a mostani nehéz viszonyok között a gazda pénzt. A régi adósságok részleteit is törleszteni kell, nagy kérdés, vajjon a termés megsemmisülése esetén módjukban lesz-e ez a gazdának. Az esetleges veszedelmet tehát meg kell előzni, biztosítani kell mielőbb a termést.

Artézi kút. Az alsókereskenyi artézi kút munkálatai befejezés előtt állanak. A sohasem bolygatott rétegekben 340 méternyi mélységben akadt csak a fúró felszökő vízre, ez azonban szagát illetőleg teljesen olyan, mint a paradí. Szénsav tartalma nincs, de az emésztést elősegíti. A víz most van vegyelemzés alatt s remélhető, hogy rövid időn belül, mint gyógyvizet hozzák forgalomba. A forrás óránkint csak kbl. 100 liter vizet ad. — A forrás mélysége is egy adatot szolgáltat Székesfehérvár püspökének, dr. *Prohászka Ottokárnak* „Eg és Föld” című művében előforduló állításához, hogy a Nyitra völgye a Zobor kiemelkedésén kívül a legősibb idő óta nem szenvedett változást.

Vasuti üzemeredmény. A Nagytapolcsány-bossány-trencseni h. é. vasutnak 1912. évi tiszta nyeresége 256,232 K. 43 f. tett ki, ebből 1266 K. 59 f. a tartalékalpra, 6200 K. a kisorsolt elsőbbségi részvények beváltására fordították. A forgalomban levő 3,855,800 K. névértékű elsőbbségi részvényosztaléka 5 %-ban vagysis 192,890 K. állapított meg. Az eredetileg kibocsátott 3,900,000 K. névértékű elsőbbségi részvényosztalék hátralékának törlesztésére 14 % vagysis 54,600 K. fog fordítani s a fenmaradó 1375 K. 84 f. a jövő év számlájára fog átvitetni.

Tüzek. Április 30-án este fél 9 órakor ismeretlen okból kigyulladt Malomszegen egy szalmafedelű ház. A tűz rohamosan terjedt és csakhamar átesapott a szomszéd házakra és a szérűkben levő szalmakazlakra s rövid idő alatt lángtengerbe borította úgyszólván az egész községet. Huszonhét ház égett le és számos kazal. A lakosság minden erőfeszítése hiába való volt, hogy a tüzet már kezdetben elfojtsa. A kár igen nagy, mely azonban biztosítás révén részben megtérül.

Negyeden május 1-én Kertész Lajos udvarán kigyulladt egy szalma kazal, ép délben, mikor a házbellek ebédjüket fogyasztották el. A tüzet csakhamar észrevették és rá pár perenyire már az egész falu népe ott volt a tűz színhelyén és sikerült is lokalizálni olyképpen, hogy a kazalt ketté vágják, így a tűz csak a kazal egyik felét emésztette fel.

8 évi fegyház rablásért. Mult évben történt, hogy Klauda József többszörösen büntetett gonosztevő 12 évi raboskodás után kiszabadult a fegyházból. Csavargása közben Molnos községbe vetődött, hol éjnek idején kirabolta a koresmárosnét, sőt merényletet is elkövetett a 76 éves öreg asszony ellen. Az esküdtbíróság 8 évi fegyházzal sújtotta az elvetemült embert.

Nem jó a kulcsot a szekrényben felejtetni. Tomasoics János nyitrai lakos elpanaszolta a rendőrségen, hogy neje e hó 2-án délután rövid időre eltávozott hazulról és a kulcsot, melyet mindig magával szokott vinni, a szekrény ajtajában felejtette. Távol-létében állítólag lakójának 13 éves leánya felnyitotta a szekrényt és az ott lévő 14 korona készpénzből 2 koronát elcsajátította. A rendőrök kihallgatták a leányt, de az hevesen tiltakozott a gyanúsítás ellen. Mivel Tomasoics semmi bizonyítékkal nem erősítette meg vádját, a rendőrség az eljárást beszüntette. Az ügyet különben a károsult a meggyanusított leány szüleivel békés úton elintézte.

Összeszólalkozásból gyilkosság. Horka János államvasuti kiadó-őr, a ki a kisbélci állomáson volt alkalmazva, a koresmáiban összeszólalkozott három kőmivesseggel. Este az őrt hátulról orozva agyonverték. A szerencsétlen embert felesége talalta meg félig elvérezve. Azonnal a nagytapolcsányi kórházba szállították, ahol másnap meghalt. A esendőrség kinyomozta, hogy Horkát a koresmabeli három kőmives gyilkolta meg, a kiket azonnal letartóztattak.

Tolvaj cigányasszony. Filó Karolin 45 éves patai cigányasszony e hó 5-én a nyitrai vásáron addig ólalkodott Chrenkó Istvánné alsókereskenyi asszony körül, míg egy kedvező pillanatban ki nem lopta 13 korona 40 fillér pénzét zsebéből, mely egy kendőbe volt kötve. A cigány nő azonban nem távozhatott messzire a zsákmánnyal, mert egy közelben tartózkodó rendőr, ki minden mozdulatát figyelemmel kísérte, elesipte.

Megszökött a segéd pénzével. Piros Béla Poór cukrász segédje e hó 7-én 42 koronát adott át Dvorzák György 19 éves budapesti születésű cukrász-tanonának, hogy adja fel az átadott címre a postán. A fiú rútul visszaelt a segéd bizalmával. A pénzzel megszökött, hogy hová, nem tudni.

Összeesett az utcán. Burián Mária 30 éves emőkei napszámosnő e hó 6-án este 7 óra tájban a Telegdy-utcában hirtelen rosszullett fogta el és összeesett. Később azonban magához tért és az Engel-féle ház kapuja alá húzódott. A beteg nőt a rendőrség be szállította a kórházba.

Lopás a vasuti állomáson. Április hó 28-án éjjel a vasuti állomáson nagy lopás történt. A pályaudvaron vesztelő két teherkocsi egyikének ólomzárját eddig ismeretlen egyének feltörték és az abban volt értékes árút ellopták. A kár igen jelentékeny. A tettesek kézrekerítésére a esendőrség széleskörű nyomozást indított meg.

Közgazdaság.

Társas kirándulás Levélre. A nyitramegyei gazdasági egyesület f. évi május 13-ától 15-ig társas tanulmányi kirándulást rendez kisczag részére a mosonmegyei Levél, Mosonsztyános és Mosonsztyépter községbe. A kiránduláson 50 kisczag veszt részt.

A kirándulás programja a következő: május 13-án este 10 órakor találkozás Nyitra város vasuti állomásán, onnan indulás 10 óra 21 perckor, érkezés Pozsonyba 3 óra 15 perckor.

14-én indulás reggel 4 óra 30 p.-kor a Pozsonyújvárosi állomásról, Hegyeshalomba érkezés 5 óra 37 p.-kor, átszállás indulás 5 óra 38 p.-kor, Mosonsztyánosra érkezés 6 óra 28 p.-kor, a tej és vajszállító szövetkezet megtekintése, Szentpéterin a sajtókészítés megtekintése, visszaindulás 9 óra 33 p.-kor, Mosonsztyánokra érkezés 9 óra 53 p.-kor, szövetkezeti intézmények megtekintése, kocsin indulás 11 órakor, Óvárba érkezés 12 órakor,

BUTOROK

legolcsóbban óriási választékban csak:

Háló-, ebédlő-, uriszoba és vendégszoba mindennemű styl- és minőségben van raktáron. Száraz anyagból, kitűnő iparosok által készített mahagoni-, palisander-, köris-, cseresznye-, dió-, tölgy- és szilfából művésziiesen kiállított, divatos

legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig kaphatók. — Saját, jól berendezett kárpitos- és díszítési munkák izlésesen előállítanak.

BUTORAIM

57. 7-40.

Vajda J. megnagyobbított butorraktárában kaphatók, Nyitra, Pár-utca 22. szám alatt.

a gazdasági akadémia gazdaságának és ker-
tészetének megtekintése. Levélre indulás 1
órákor, Levélre érkezés 1 óra 45 p.-kor. Ebéd
3-ig, utána az állattenyésztés és tejszövetkezet
megtekintése. Levélről indulás 5 óra 23 p.-kor,
Hegyesmalomra érkezés 5 óra 38 p.-kor, Po-
zsonyba érkezés 6 óra 45 p.-kor.

15-én harmadnapra Pozsonyból indulás
6 óra 5 p.-kor. Úzbégre érkezés 12 órákor.
A Nagybélicből induló gazdák 13-án
este 8 óra 8 perckor indulhatnak, az Érsek-
ujvár-galántai vonalon fekvő községekből
induló gazdák esatlakoznak a társasághoz az
éjféltutáni második személyvonatnál amely
Érsekujvárról 12 óra 55 perckor, Tótmegyer-
ről 1 óra 8 perckor, Tardoskedről 1 óra 16
p.-kor, Tornóceről 1 óra 31 p.-kor, Vágsellyé-
ről 1 óra 41 perckor indul Pozsony felé.

Telefon.

M. K. Sarlókajsza. A küldött összeggel rend-
ben 1913. apr. 1-ig.

Megérkeztek:
világos Raffia, angol Kékkő

Friss ásvány vizek Friss ementáli sajt
Friss gyógyvizek Kerti és virágmagvak
Friss szalámi Friss salátaolaj
Friss teavaj Friss uborka fűszeres
Friss lipthói juhturó Friss borecet izletes

**Magy. kir. központi mintapince
borai:**

I üveg tokaji asszú	K 5.-
I „ tokaji asszú	4.-
I „ tokaji asszú	2.-
I „ Görög asszú	2.40
I „ Kulacs bor	1.80
I „ egri vörös	2.40
I „ Ménesi vörös	2.-
I „ Érmelléki vörös	1.60
I „ Érmelléki fehér	1.50
I „ Kishéri fehér	1.50

Finom zaborhegyi üveg borok:

I nagy üveg Zabori asztali	K 1.-
I „ „ Zaborgyöngye	1.30
I „ „ Zabori rizling	1.30
I „ „ Burgundi vörös	1.40

Üres saját palackokat 10 fill. visszaveszek.

Pécs Ede

kereskedő és szőlőbirtokos
Nyitrán.

142 52-52

SULGÁN ANDRÁS
nagy cipőraktára
Nyitra Vármegye-utca.

Ajánlja úri-, női- és gyermek-
cipőit többféle minőség-
ben mérsékelt áron.
Nagy választék.

50 9-0

Pontos és gyors kiszolgálás!!

Üzlet átvétel!

Van szerencsém a n. é. közönségnek
b. tudomására hozni, hogy **Párut-
cán a Sz. István-téren lévő**
sok éven át fennálló **Kiss-féle**
hentes-üzletet

átvettem és azt szombattól, azaz
március hó 15-től kezdve tovább
fogom vezetni. Törekvésem odairá-
nyul, hogy a n. é. közönség igényeit
minden tekintetben kielégítsem. xx
Szíves pártfogást kérve, maradok
(49 9-10) kiváló tisztelettel

Csernyák János hentes.

FIGYELMEZTETÉS!

Felhívjuk a n. é. közönség szíves
figyelmét az intézetünknel létező

takarék biztosító

osztályra. Egy korona és esekély
pótdíj heti befizetése ellenében,
megélés esetén, a 15-ik év végén

1000 koronát

fizet ki a nyitrai népbank. Ha pedig
a befizető bármikor elhal törvényes
örökösei, vagy az általa kijelölt
kedvezményezett, 1000 koronát kap
a haláleset igazolása után 30 napon
belül. A jegyezhető legesekélyebb
befizetés hetenkint egy korona
a legnagyobb hetenkint 50 korona.
E befizetések alapján az intézet
kölesönöket is folyósít. Részletes
felvilágosítást az intézet nyújt.

Nyitrai Népbank részv.-társas.
Üzletszerzők kerestetnek!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség
szíves tudomására hozni, hogy Nyitrán
az **„Arany Szarvas“-hoz címzett**
**szállóban volt szobabutorok, vas-
ágybetétek, matracok, kerti asz-
talok, jégszekrény** még igen olcsó
áron kaphatók lakásomon:

Tóth Vilmos-utca 31. sz.

Kozmovszky úr házában. (Udvari lakás.)

Özv. Toifel Józsefné.

86. 2-0.

Léteznek drágább gyártmányok, de nem
léteznek jobbak, szebbek és tartósabbak
a Weyrauch-féle

82. 3-3.

borostyán-padlólakknál.

E nagy kelendőségnek örvendő, aránylag
olcsó padlólakkot ajánlom b. figyelmébe.
Kitünőnek bizonyult ugyanezen gyárnak

Spiritusz padlómáza,

mely teljesen szagtalan s főelőnye, hogy
egy félóra alatt tökéletesen száraz és tü-
körfényes marad. Minden színben kapható

Csernyák István Fia cégnél, Nyitrán,
fűszer, festék, csemnge, bor- és ásványviz-kereskedő.

**ETERNIT-lap csak akkor valódi, ha min-
den „ETERNIT“ szóval van megjelölve.**
Szíveskedjék mindig HATSCHEK-féle „ETERNIT“-palát kérni.
Telefon 66. sz. Vezérképviselőt és főraktár: Telefon 66. sz.
Linkenberg József, vas- és építőanyag-kereskedőnél Nyitrán.

Igen fontos!

Igen fontos!

53 8-13

Igen tisztelt Nagysád!

Van szerencsém becses tudomására hozni, hogy a mostani bécsi bevásárlás alkalmával sikerült nekem különféle minőségben és dús választékban és legutolsó parisi divatnak megfelelő

női kalap raktárt

nagyon mérsékelt áron megszerezni. :: Szíves pártfogását kérve

Spanyár A.

Telegdy-utca 4. sz.

75 4-0

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYŰ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKÉRESEKÉSBEN

WEIGL ANTAL

PAPI- ÉS POLGÁRI RUHAKÉSZÍTŐ
NYITRÁN, MEGYEHÁZ-UTCA.

Ajánlja dús raktárát angol és hazai gyártású szövetekből és mindennemű

szőrmékből.

Készít úgy egyházi mint világi urak részére őszi és tavaszi

felöltőket,

téli és nyári idényre divatos

öltönyöket,

továbbá: reverendákat, cimadákat, biretumokat, mucetumokat, bundákat

stb. izlésesen, pontosan és a legjutányosabb áron.

Vidéki rendeléseket pontosan és a lehető leggyorsabban eszközöl.

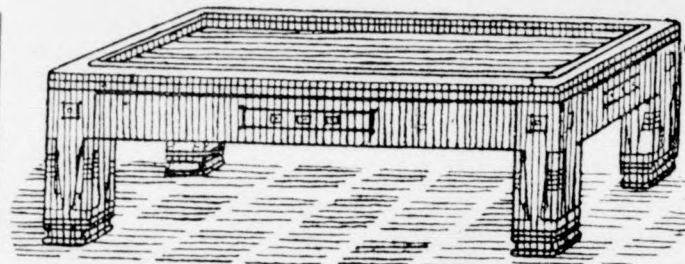
13. 17-52.

Hirdetések

a „NYITRAMEGYEI SZEMLE” számára igen jutányos áron felvételnek Nyitrán, Huszár István úr könyv- és papirkereskedésében, — ugyanitt a lapra is elő lehet fizetni.

Aranyéremmel kitüntetve.

PÁLLÁN HENRIK UTÓDA STYASZNY JÓZSEF ELSŐ ERDÉLYI BILLARD-ASZTALOS GYÁRA KOLOZSVÁR, DÁVID FERENC-UTCA 3. SZÁM

185. 23-52.

Elvállal: Kávéházak, körök, egyletek teljes berendezését. Új tekeasztal készitést minden stíben és bármely e szakmába vágó munkát. Saját készitésiú jégsezkrényekből állandó nagy raktár. :: Készit: Gummi-betéteket, behúzásokot, lyukvarrá-sokot, dobmandenel felvankosozást, dákó-javitásokat stb. Billardgolyók állandóan raktáron vannak. Új és átalakitott billard-aszta-
lokot állandóan raktáron tartok.

WALTHERR GIDA

katholikus cég, az arany érdemkereszt tulajd.

üvegfestészete

Telefon 70-01. Velencei és üveg mozaik intézete Telefon 70-01.

Budapest, VIII., Conti-utca 25.

Készit művészi kivitelű festett

TEPLOMABLAKOKAT

8. 19-52.

velencei és üveg mozaikot a leg-egyszerűbbtől a leggazdagabb kivitelig jutányos árak mellett.

1909. évben készült munkák:

Veszprémi székesegyház 32 ablak. — Hódsági templom Bács m. 15 nagy ablak. — Szigetvári templom 10 ablak. — Sátorajauhely 8 nagy ablak. — Sárospataki főtemplom 12 nagy ablak. — Szabadkai, Pécsi, Bártfai és Köhalmi Szent Ferenc-rendi templomokban 47 nagy ablak. — Budapesti örökimádási templom 4 nagy ablak és 28 kisebb szőnyeg ablak. — Továbbá a Tornyosi, Németprónai és Trencsényi templom festett ablakai.

Színes mintarajzokat díjmentesen küldök. :: Számos kitüntetés és elismerés a készített munkák után. Kivánatra költségemen a helyszinre utazom.

STÖCKER JENŐ PUSKAMŰVES

kir. törvényszéki hites fegyverszakértő

NYITRA, TÓTH VILMOS-UTCA 28. SZÁM.

files Liége, Gustav Genschow & Co. Berlin világhírű gyártmányoknak.

Duplacsövű Lancaster vadászfegyver alsó kulccsal 34. — koronától, ugyanaz Toplever zárral (kakas közötti kulccsal) 42. — koronától feljebb. Browning serétes önműködő 5 lövetű fegyver cal. 12 és 16 öbben eredeti gyári áron 210. — korona.

„Steyr”, „Browning”, „Clement”, „Pieper” automatikus 7 és 8 lövetű pisztolyok eredeti gyári árában: cal. 6-35 m m 45 k, 7-65 m m 50 k, 9 m m 75 k. Revolverek 6 lövetű 5 k. Flobert fegyverek 14 kor.-tól, flobert pisztolyok 2.40 kor.-tól feljebb.

Azonkívül mindennemű fegyverek, vadászati és sportcikket, löszerek stb. nagy választékban. Fegyvereim általam pontosan vannak belöve, 2 évi jótállás minden fegyverért.

Töltött füstös és füstnélküli töltények minden öbnyagásban naponta frissen töltve. Kropatschek fegyver használt 8 lövetű cal. 11-2 24 korona.

Villany zseblámpák 2 kor. 40 fillértől, öngyújtók 1. — koronától feljebb nagy választékban kaphatók.

137 35-52